

Η ΚΑΛΕΣΜΕΝΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

diastixo.gr Δημοσιεύτηκε 09 Δεκεμβρίου 2013

της Φωτεινής Στεφανίδη

Ο κοκκινολαίμης, λένε, είναι μοναχικό πουλί. Και καλλίφωνο, και ομορφιάς ξεχωριστής. Όπως δε, μας κοιτάζει από το εξώφυλλο του μικρού βιβλίου της Ελένης Σαραντίτη, ζωγραφισμένος διά χειρός Archibald Thorburn en έτει 1913, είναι έτοιμος να ανοίξει το κομψό του ράμφος και με απόκοσμη φωνούλα να αρχίσει την ανάγνωση: «Νομίζω πως ούτε κι εγώ καλά καλά ξέρω γιατί τα θυμάμαι ακόμη και τώρα εκείνα τα Χριστούγεννα. Και γιατί τα ξεχωρίζω από τα τόσα άλλα που γιόρτασα στην...»

Η Ελένη Σαραντίτη μας έχει συνηθίσει σε ποιοτικά και αισθαντικά αναγνώσματα, κυρίως μεγάλης έκτασης. Το μόλις τριάντα δύο σελίδων κομψό βιβλιαράκι της με τον αινιγματικό τίτλο *Η καλεσμένη των Χριστουγέννων* ίσως να αποτελεί εξαιρεση. Αυτό το αφήγημα, όμως, έτσι έπρεπε και έτσι ήταν γραφτό του να εκδοθεί. Μόνο του. Αυτόνομο σαν κοκκινολαίμης. Και όμορφο, πόσο όμορφο!

Γεμάτο εικόνες, αισθήσεις απολύτως βιωμένες, χρώματα και μυρωδιές, πόσο οικείες μυρωδιές! Ενδεικτικά ας αναφέρουμε την ευωδιά της γαζίας: «...εκείνο το θεσπέσιο άρωμα της γαζίας που πλανιόταν ακόμη στον κήπο μας, διακριτικό μα επίμονο άρωμα, α, ναι, ευωδιά γαζίας χριστουγεννιάτικα;» (Κι όμως, τώρα που γράφω αυτές τις σκέψεις, τελευταία μέρα του Νοέμβρη, κατά την ανάγνωση, μπαίνει το άρωμά της από τη μισάνοιχτη μπαλκονόπορτα, εδώ στο Ν. Ηράκλειο, μαζί με το άρωμα της βροχής. Και βεβαίως είναι ο καιρός της εδώ στην Αθήνα, πόσο μάλλον στη Λακωνία.) Και για μανουσάκια λέει, αχ και για αγγελάκια κεντητά σε άλικο τραπεζομάντιλο, ετούτα τα τελευταία ευωδιάζουν μέσα στη ματιά και στην καρδιά της μικρής ηρωίδας του βιβλίου, της Ειρήνης: «Στο μεταξύ έριχνα διαρκώς μικρές, κλεφτές ματιές στο τραπεζομάντιλο. Στο λαμπερό, όλο φως χρώμα του, στα ευλύγιστα, αν και παχουλά μέλη των αγγέλων, στα φουντωτά, σκαλωτά μαλλιά τους, στα μικρά άνθη της μυρτιάς που έδειχναν πως ό,τι ετοιμάζονταν να γίνουν μύρτα, στα γυαλιστερά κρόσσια που σάλευαν με το αεράκι...» Ευλύγιστα, αν και παχουλά... Πάλι οι ιδιότητες του κοκκινολαίμη.

Η αφήγηση προχωράει, κοιτώ τον αριθμό της σελίδας. Υπάρχει αγωνία, αναμονή αγαπημένων προσώπων. Και πόσο αγαπημένων! Γυναίκα να χάσει και να προσμένει κάθε μέρα, έντεκα χρόνια τώρα, τον άντρα και την κόρη της. Έρχονται οι εξηγήσεις, οι διευκρινίσεις για τον χαρό τους. Σαν σιωπές στην ανάγνωση. Και να μεγαλώνει η λαχτάρα, να αυξομειώνεται η ελπίδα, μάλλον να μειώνεται, να ενηλικιώνεται η απούσα θυγατέρα Ιφιγένεια και μαζί να ωριμάζει πλήρως η μητέρα της – Μαγδαληνή στο όνομα. Και ο κοκκινολαίμης, πού 'ν' τος; Γιατί στο εξώφυλλο; Και συνεχίζει να εκπλήσσει η γραφή με εικόνες σε όλη τη διάρκεια του αφηγήματος. Αστραφτερά μπακίρια στις φλόγες, στραφταλιστή θάλασσα, παγόνι, εξημερωμένη αλεπού (άκου, σε καναπέ να αποκοιμίεται σε σπίτι μέσα) και μάτια, μάτια κάρβουνα που χάνουν χρώμα και λάμψη. Κόκκινα μονογράμματα στις πετσέτες. Και κόκκινη σφηκοφωλιά στο κάτασπρο μπλουζάκι της Ιφιγένειας. Μπλε χειροποίητο σκαμνάκι. Κουλούρα ζυμωτή του γάμου με πουλιά σχεδιασμένα στην κόρα. Και πάλι μυρωδιές. Κανέλα, στυμμένο πορτοκάλι. Κι ύστερα η καλάθα, αλίμονο. Μα και η γυαλιστερή φλογέρα για τα κάλαντα και η μεγάλη μπλε πιατέλα. Και μυρωδιά πάλι από πλατάνι και στροφή σε όλα. Όλα από την αρχή.

Η πλοκή δεν είναι μεγάλη. Ο ψυχικός κυματισμός της Μαγδαληνής, τεράστιος. Όπως όταν κάποιες δίνες, ρουφήχτρες της θάλασσας, που ρουφούν και κατεβάζουν τα θύματά τους στον πάτο, και έξαφνα, απρόσμενα, μια άλλη δίνη, αντίστροφης κίνησης, παίρνει κάποιο από αυτά τα θύματα, το τυχερότερο, και το ανεβάζει στην επιφάνεια. Κι εκείνη τη στιγμή, του μεγάλου και ώριμου «ναι» της Μαγδαληνής στη ζωή, εκείνη ακριβώς την ώρα που είδε το φως, που της έκανε τη χάρη η ρουφήχτρα, εμφανίζεται και ο κοκκινολαίμης. Ενεργός στην ιστορία. Κόκκινη σταγόνα από μελάνι ή χριστουγεννιάτικο κερί. Πέφτει και σφραγίζει μιαν απολαυστική ανάγνωση.

Η καλεσμένη των Χριστουγέννων δεν έχει το happy end με τη συνηθισμένη έννοια. Έχει ευχάριστο τελείωμα, όμως. Και αληθινό, τόσο που γίνεται πιο ευχάριστο από οποιαδήποτε λογική και αναμενόμενη χαρά. Βαθιά ευχάριστο τέλος.

Αξίζει. Σαν μεγάλο, μικρό δώρο. Στολίδι χριστουγεννιάτικο για καρδιές που αγαπούν και καταλαβαίνουν.

Η καλεσμένη των Χριστουγέννων

Ελένη Σαραντίτη
Εκδόσεις Πατάκη
30 σελ.
Τιμή € 6,56